

Ovo je pregled DELA TEKSTA rada na temu "Funkcije novca". Rad ima 9 strana. Ovde je prikazano oko 500 reči izdvojenih iz rada.

Napomena: Rad koji dobjate na e-mail ne izgleda ovako, ovo je samo DEO TEKSTA izvučen iz rada, da bi se video stil pisanja. Radovi koje dobijate na e-mail su uređeni (formatirani) po svim standardima. U tekstu ispod su namerno izostavljeni pojedini segmenti.

Ako tekst koji se nalazi ispod nije čitljiv (sadrži kukice, znakove pitanja ili nečitljive karaktere), molimo Vas, prijavite to ovde.

Upustvo o načinu preuzimanja rada možete pročitati ovde.

UVOD

Iz mnoštva raznih definicija u najkraćem se može reći da je novac općeprihvaćeno sredstvo razmjene ili sredstvo plaćanja. On je specifična roba koja ima takvu moć razmjenjivosti koju nema nijedna druga roba. To ga čini posebnom i rijetkom robom. Specifična suština novca izražava se u njegovim funkcijama; razvitak novca je ustvari razvitak njegovih pet osnovnih funkcija: 1. mjera vrijednosti, 2. sredstvo razmjene (prometa), 3. sredstvo tezauracije- čuvanje vrijednosti- novac kao blago, 4. sredstvo plaćanja- platežno sredstvo i 5. svjetski novac.

NOVAC KAO MJERA VRIJEDNOSTI

U ovoj funkciji novac služi kao mjera vrijednosti svih roba, odnosno sve robe izražavaju svoju vrijednost u određenoj količini novca. Zlato, kao novac u ovoj funkciji, omogućava da se brže i jednostavnije uporede veličine vrijednosti pojedinih roba. Novac kao mjera vrijednosti mora imati svoju jedinicu mjere - to je mjerilo cijena koje služi za mjerjenje i izražavanje cijena. Ta tehnička mjera kojom se upoređuju različite količine novca naziva se mjerilo cijene. Mjerilo cijene nije funkcija novca, ono je preduslov da bi novac mogao da obavlja svoje funkcije u ekonomskom sistemu. Mjerilo cijene je u historiji najčešće održivala država, odnosno njen vladar, jer je trebalo garantovati da ono što je zakonima propisano bude u stvarnosti i poštovano. Naziv marka, funta, dinar ili dolar, takođe je posljedica državnih odluka tako da se u savremenim uslovima može reći da je određivanje mjerila cijene funkcija države. U funkciji mjere vrijednosti novac ne mora biti realno prisutan. Ova funkcija novca je pojednostavila razmjenu jer je omogućila lakše upoređivanje različitih roba, odnosno njihovih vrijednosti. U savremenim uslovima određivanje mjerila cijena je funkcija države. Za novac kao mjeru vrijednosti i mjerilo cijena vezane su dvije ekonomsko-političke mjere: devalvacija i revalvacija koja preduzima država s ciljem rješavanja određenih ekonomskih problema. Devavlacija predstavlja zakonsko smanjenje mjerila cijene, tj. Smanjenje količine plemenitog metala u novčanoj jedinici, a revalvacija obrnut postupak. U ovoj svojoj funkciji novac ne mora da bude neposredno prisutan da bi izrazio vrijednost neke robe. U toj funkciji on nastupa idealno, kao zamišljeni novac.

NOVAC KAO SREDSTVO RAZMJENE (prometa)

Prije postojanja novca razmjena se odvijala u obliku trampe. To je takva razmjena u kojoj se jedna roba mijenja za drugu, odnosno to je razmjena u kojoj je prodavac ujedno i kupac. Prodajući svoju robu, on automatski kupuje drugu robu, kao što je slučaj i sa osobom sa kojom razmjenjuje svoju robu. Trampa podrazumijeva uvijek dvostruku saglasnost potreba. Ako je, npr., poljoprivrednik želio hlače, morao je naći krojača koji imao hlače za razmjenu, a trebalo mu je meso. Postojao je još jedan problem u razmjeni robe za robu - problem djeljivosti. Bilo je potrebno da postoje saglasnosti ne samo oko vrste proizvoda koje su predmet razmjene, već i oko njihovih količina. Pojavom novca, ovi se problemi jednostavno prevazilaze. Sada se novac pojavljuje kao posrednik u razmjeni pa se prvo roba prodaje za novac pa se onda tim novcem kupuje željeno dobro. Na taj način, čin prodaje se odvaja od čina kupovine. Bilo je dovoljno da vlasnik robe pronađe bilo koga kome je njegov proizvod potreban i razmjeni ga za novac, a potom pronađe vlasnika robe koja je njemu potrebna i kupi tu robu, bez obzira šta treba njenom vlasniku. Međutim, pojava novca dovela je do nastanka problema koji nisu postojali u uslovima trampe. U uslovima

razmjene se javlja mogućnost da se neka roba proda, ali se istovremeno ne kupi druga. Proizvođač može odlučiti da privremeno zadrži novac i za njega ništa ne kupi. To znači da će neko na tom tržištu biti u poziciji da ne uspije realizovati svoju proizvodnju, a to onda znači da taj proizvođač neće moći nabaviti dobro za novi ciklus proizvodnje, čime može doći do poremećaja u cijelom sistemu društvene reprodukcije. Kao prometno sredstvo novac je najprije napravljen od orginalnog novčanog materijala-zlata i srebra, i to u obliku livenih komada određene težine i finoće. Njihovo ubacivanje u promet vršili su trgovci koji su se bavili kupoprodajnim operacijama i svojim oznakama garantirali njihov kvalitet i kvantitet. To je tzv. moneta, kovani novac određenog oblika i finoće. U ovoj funkciji novac je najčešće realno prisutan jer da bi se robe mogle razmijenile, mora se upotrijebiti novac. Do sada spomenute funkcije novca- kao mjera vrijednosti i sredstvo razmjene čine njegovu suštinu, nastale su istovremeno i samo ona roba koja može vršiti obje ove funkcije može da bude novac.

...

-----OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD
MOŽETE PREUZETI NA SAJTU.-----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL:

maturskiradovi.net@gmail.com